

Hedensted Kommune
Att: Natur og Miljø
Tjørnevej 6
7171 Uldum

Uldum den 19. december 2016

Vedr. bemærkninger til handleplaner "Natura 2000-handleplaner 2016-2021"

Uldum Kærjagtforening indsender i samarbejde med Uldum Kærlæg bemærkninger til ovenstående handleplaner.

Udpegningsgrundlaget bør revideres snarest muligt, hvilket bør undersøges.

Det er bekendt at kærområdet er under store forandringer af såvel positive som negative karakter. Dette er sandsynligvis grundet de naturlige ændringer / klimaændringer, men også påvirket af menneskeskabte påvirkninger, herunder større og større befæstede arealer, som får indirekte indflydelse på miljøet i Uldumkær.

Af de positive udviklingsområder i Uldumkær er at Rørhøgen trives godt. Det samme gælder Odderen. Af den information vi er bekendt med har Bæklampretten det også godt.

Hvor vi ser negativ udvikling og hvor handleplanerne bør tilrettes er omkring den stærkt truede Stalling, som trues voldsomt af fouragerende Skarv i vinterperioderne. Stallingen bør nævnes som indsatsområde og handleplanerne bør omfatte denne.

Et andet område er åbne vandflader for Isfuglen. Tilgroning af vandhullerne i sommerperioden i Uldum kær er stærkt stigende. Det kan forventes at der over et 10 årig periode vi blive reduceret væsentligt i antallet af vandhuller der har åbne vandflader og hvor der samtidig er træbevoksning, hvor Isfuglen kan jage fra. Gudendåen vil blive det sidste sted hvor Isfuglen kan jage, hvis der ikke gøres noget snart. Der er ikke nævnt de nødvendige tiltag i handleplanen for at sikre dette.

Af andre områder som bør indgå i Natura 2000 handleplanerne for Uldumkær kan nævnes:

- Forbedre forholdene for Nattergalen
- Forbedre forholdene for vadefugle og andefugle ved afgræsning / høslet / afklipping
- Forbedre forholdene for fredfisk og andefugle ved skabelse af åbne vandflader samt uddybning og fjernelse af siv i eksisterende tørvegrave.

Det er vigtigt at holde sig for øje, at Uldumkær med dens vandhuller, piletræer, enge, mv er menneskeskabt. Det blev skabt ved tørvegravning specielt under 2. verdenskrig og disse vandhuller og det miljø vi har i dag er et resultat fra den gang.

Det er vores opfordring at vi aktivt tager ansvar for at dette miljø ikke forfalder til lukkede sivskove og sump samt rørgræs på engene.

Dette kan vi undgå ved at sikre opdaterede og tidsvarende Natura 2000 handleplaner, bla. med opdateret fokus på dyre-, fiske-, fugle-, plante- og insektarter samt oprensede tørvegrave, udtynding af pilen, høslet og afslåning af engene.

Med venlig hilsen

Michael Døssing
Formand Uldum Kærjagtforening

Karl Christiansen
Formand Uldum Kærlæg

Hedensted Kommune
Att: Natur og Miljø
Tjørnevej 6
7171 Uldum

Uldum den 19. december 2016

Vedr. bemærkninger til handleplaner "Natura 2000-handleplaner 2016-2021"

Uldum Kærjagtforening indsender i samarbejde med Uldum Kærlaug bemærkninger til ovenstående handleplaner.

Udpegningsgrundlaget bør revideres snarest muligt, hvilket bør undersøges.

Det er bekendt at kærområdet er under store forandringer af såvel positive som negative karakter. Dette er sandsynligvis grundet de naturlige ændringer / klimaændringer, men også påvirket af menneskeskabte påvirkninger, herunder større og større befæstede arealer, som får indirekte indflydelse på miljøet i Uldumkær.

Af de positive udviklingsområder i Uldumkær er at Rørhøgen trives godt. Det samme gælder Odderen. Af den information vi er bekendt med har Bæklampretten det også godt.

Hvor vi ser negativ udvikling og hvor handleplanerne bør tilrettes er omkring den stærkt truede Stalling, som trues voldsomt at fouragerende Skarv i vinterperioderne. Stallingen bør nævnes som indsatsområde og handleplanerne bør omfatte denne.

Et andet område er åbne vandflader for Isfuglen. Tilgroning af vandhullerne i sommerperioden i Uldum kær er stærkt stigende. Det kan forventes at der over et 10 årig periode vi blive reduceret væsentligt i antallet af vandhuller der har åbne vandflader og hvor der samtidig er træbevoksning, hvor Isfuglen kan jage fra. Gudenåen vil blive det sidste sted hvor Isfuglen kan jage, hvis der ikke gøres noget snart. Der er ikke nævnt de nødvendige tiltag i handleplanen for at sikre dette.

Af andre områder som bør indgå i Natura 2000 handleplanerne for Uldumkær kan nævnes:

- Forbedre forholdene for Nattergalen
- Forbedre forholdene for vadefugle og andefugle ved afgræsning / høslet / afklipping
- Forbedre forholdene for fredfisk og andefugle ved skabelse af åbne vandflader samt uddybning og fjernelse af siv i eksisterende tørvegrave.

Det er vigtigt at holde sig for øje, at Uldumkær med dens vandhuller, piletræer, enge, mv er menneskeskabt. Det blev skabt ved tørvegravning specielt under 2. verdenskrig og disse vandhuller og det miljø vi har i dag er et resultat fra den gang.

Det er vores opfordring at vi aktivt tager ansvar for at dette miljø ikke forfalder til lukkede sivskove og sump samt rørgræs på engene.

Dette kan vi undgå ved at sikre opdaterede og tidsvarende Natura 2000 handleplaner, bla. med opdateret fokus på dyre-, fiske-, fugle-, plante- og insektarter samt oprensede tørvegrave, udtynding af pilen, høslet og afslåning af engene.

Med venlig hilsen

Michael Døssing
Formand Uldum Kærjagtforening

Karl Kristiansen
Formand Uldum Kærlaug

Vejle Kommune
Hedensted Kommune

Naturbeskyttelse
J.nr. SVANA-5669-00088
Ref. Peter Leth
Tlf. 25472990
Den 16. december 2016

Bemærkning til forslag til Natura 2000-handleplan for område nr. 78 Skove langs nordsiden af Vejle Fjord

Vejle Kommune og Hedensted Kommune har sendt forslag til Natura 2000-handleplan for område nr. 78 *Skove langs nordsiden af Vejle Fjord* i høring med høringsfrist den 20/12-2016.

Planforslaget er udarbejdet i et samarbejde mellem de 2 kommuner inden for hvert deres myndighedsområde.

I medfør af miljømålslovens § 46 e kan miljø- og fødevarerministeren til varetagelse af statslige interesser eller opfyldelse af internationale forpligtelser fremsætte indsigelse mod et forslag til handleplan inden udløbet af høringsfristen.

Miljø- og fødevarerministeren har delegeret indsigelseskompetencen til Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning.

Bemærkninger

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning gør ikke indsigelse mod forslaget til kommunal handleplan nr. 78, men har følgende bemærkninger:

Myndighedsfordeling mellem Naturstyrelsen og Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning fra 1. juli 2016 er ansvarlig myndighed for såvel de statslige Natura 2000-planer, de statslige Natura 2000-skovplaner som de statslige skovhandleplaner. Naturstyrelsen er ansvarlig for plejeplaner for Miljø- og Fødevarerministeriets arealer.

Opdatering af love og bekendtgørelser

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at en ny bekendtgørelse af miljømålsloven er blevet udstedt (lovbekendtgørelse nr. 1251 af 29/09/2016). Lovbekendtgørelsen erstatter lovbekendtgørelsen fra 2015. Handleplanbekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016 er fortsat gældende. Lovbekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer nr. 1533 af 10. december 2015 er gældende indtil 16. maj 2017.

Særligt om SMV (Strategisk Miljøvurdering)

SVANA skal for god ordens skyld henlede opmærksomheden på afsnit 6 om Strategisk Miljøvurdering i styrelsens vejledning om de kommunale handleplaner <http://svana.dk/media/192801/vejledning-om-de-kommunale-handleplaner-til-opfoelgning-af-natura-2000-planerne-2016-21.pdf>

Vejledningen forudsætter, at kommunale handleplaner som udgangspunkt er omfattet af begrebet plan/program, som anvendes i lov om miljøvurdering af planer og programmer. Det medfører, at kommunen skal tage stilling til, om det konkrete udkast til kommunal handleplan skal undergå en miljøvurdering, eller om handleplanen kan screenes ud.

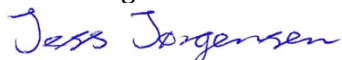
Kommunens screeningsafgørelse skal udmøntes i en konkret afgørelse, jf. lov om miljøvurdering af planer og programmer § 4, stk. 4, hvor kommunen redegør for væsentligheden af indvirkningerne af det konkrete forslag til handleplan. Afgørelsen kan enten kræve en mere dybtgående analyse i en miljøvurdering i form af en miljørapport, hvor indvirkningen anses for væsentlig, eller den kan nå frem til, at indvirkningen ikke er væsentlig (screenes ud).

Screeningsafgørelsen skal offentliggøres snarest muligt og inden vedtagelsen af handleplanen. Afgørelsen kan påklages efter *miljømålslovens* regler om klage over den kommunale handleplan, jf. miljøvurderingslovens § 16, stk. 1.

Tilsidesættes disse regler, må det - i tilfælde af en klage – forventes, at Natur- og Miljøklagenævnet som udgangspunkt vil erklære handleplanen for ugyldig, jf. EU-Domstolens praksis. Står flere kommuner bag handleplanen, skal alle involverede kommuner træffe en konkret afgørelse, som offentliggøres med klagevejledning på kommunernes hjemmesider.

Kommunerne er velkommen til at kontakte Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål.

Med venlig hilsen

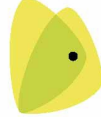
Jess Jørgensen

Kontorchef

Styrelsen for Vand og Naturforvaltning, Midtjylland

Tlf. 25420091

email: jessj@svana.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Dato: 15. december 2016

Horsens Kommune

Høringssvar vedrørende udkast til natura 2000 Handleplan for

Natura 2000 område   nr. 236
Habitatområde   nr. H236

Danmarks Naturfredningsforenings afdeling i Horsens fremsender hermed kommentarer til udkastet til natura 2000 Handleplan.

Høringssvaret er udarbejdet af
Poul Erik Nielsen

Kontaktperson er

Poul Erik Nielsen
Herregårdsparken 73
8700 Horsens

E-Mail: horsens@dn.dk
Tlf. 26 22 80 05

Med venlig hilsen

Poul Erik Nielsen

Generelt

DN Horsens har med interesse læst handleplanen for perioden 2016-2021. Den ser ud til at være en opfølgning og videreførelse af handleplanen for perioden 2010-2015.

Generelt ser det ud til, at der er en god sammenhæng mellem indsatsprogram og planen. Det er indtrykket, at planen indeholder en god beskrivelse af kommunens prioriteringer af indsatsen i perioden 2016-2021.

Der er også en fin beskrivelse af de opnåede resultater i planperioden 2010-2015.

Om afsnittet "Behov for indsatser"

DN Horsens er enig i, at det er vigtigt med en samlet natur og at græsning er effektivt i forhold til at modvirke tilgroning.

Tilgroningen kunne begrænses ved at omlægge driften på de marker, der støder op til området, da der ved dyrkning sker et tab af næringsstoffer. DN Horsens forudser at en omlæggelse af driften på de tilstødende arealer vil kræve en aftale med lodsejerne og at de bør vejledes i mulighederne for tilskud til denne driftsomlæggelse.

DN Horsens er enig i at den nuværende plejeindsats er tilstrækkelig til at sikre overlevelsen af de udpegede arter sumpvindelsnegl, odder og bæklampret.

Det er positivt, at odderen er kommet med som udpeget art i planperioden 2016-2021. Det tyder, på at området har været i en positiv udvikling og har det bedre end ved implementeringen af planperiode 2010-2015.

Om "Forventede initiativer..."

Generelt er der en sammenhæng mellem indsatsprogrammet og planen. Der er ingen offentlige ejere af området. Alle er private lodsejere.

Det er fint, at kommunen vil opsøge lodsejere med arealer, som er egnede til naturpleje, for at vejlede om mulighederne for at iværksætte pleje. Dette kan på sigt være med til at samle habitatnaturen.

Om "Bilag 3 Kortlagt habitatnatur og potentielle arealer"

Ud fra kortet, ser det ud til, at Horsens Kommune er opmærksom på at skabe sammenhæng i mellem "lommerne" i naturområdet, så området Bygholm Ådal kommer til at fremstå som et stort sammenhængende lysåbent naturområde.

Et sammenhængende område har den fordel at kunne sikre en stærkere genetisk population af sumpvindelsneglen og sikre at den ikke uddør lokalt.

Danmarks
Naturfredningsforening

Dato: 15. december 2016

Horsens Kommune

Høringssvar vedrørende udkast til natura 2000 Handleplan for

Horsens. Fjord, havet øst for og Endelave.

Natura 2000 område   nr. 56
Habitatområde   nr. H52
Fuglebeskyttelsesområde   nr. F36

Danmarks Naturfredningsforenings afdeling i Horsens Kommune fremsender hermed kommentarer til udkastet til natura 2000 Handleplan.

Høringssvaret er udarbejdet af

Poul Erik Nielsen
Carsten Fynbo Larsen

Kontaktperson er

Poul Erik Nielsen
Herregårdsparken 73
8700 Horsens

E-Mail: horsens@dn.dk
Tlf. 26 22 80 05

Med venlig hilsen

Poul Erik Nielsen

Generelt

Horsens kommune har udarbejdet et fint værk, som opsamler indsatsen i den første planperiode og viser hvor den forventede indsats i den anden planperiode foretages. Der er generelt en god overensstemmelse mellem indsatsprogrammet og den prioriterede indsats.

Det er positivt, at implementeringen af den første plejeplan fra 2010-2015 er begyndt og at der i den nye planperiode sikres en fastholdelse af gennemførelsen af de projekter, der er implementeret.

Det er positivt, at der tages skridt til at bekæmpe Rosa Rugosa (rynket rose) og at der arbejdes med at forbedre levesteder for klyden.

Det er fint, at der er udarbejdet en oversigt, der viser indsatsen i den første planperiode fra 2010-2015.

Kommentarer til indsatsområderne

DN Horsens vil fremhæve to punkter i indsatsområderne.

1. Tilstanden af levestederne for klyde, havterne, splitterne og dværgterne forbedres eller fastholdes, således at mindst 75 % af de kortlagte levesteder får en god-høj naturtilstand i overensstemmelse med arternes krav til ynglelokalitet.

DN Horsens foreslår, at det nuværende Natura 2000-område i Horsens Fjord udvides. Forslaget vil betyde, at den nordlige del af Horsens Fjord fra Brakør til Husodde samt den sydlige del omkring Borre Knob inddrages, og begrundelserne herfor er følgende:

- Horsens Fjord er på denne strækning relativt lavvandet, og strøm samt isskruninger medfører, at der er flere øer under dannelse. En af øerne er allerede blevet navngivet som Troensø, fordi dens opståen er beskrevet i den lokale presse af opdageren, som hedder Jens Troense. Et sådant dynamisk område vil være en værdifuld biotop for mange fugle- og plantearter.
- Fjorden ved Borre Knob er meget lavvandet på vestsiden af den lange sandtange, som Borre Knob danner, og meget dyb på østsiden. Hvis grænsen flyttes mod sydvest, vil en større del af den lavvandede del af Horsens Fjord vest for Borre Knob blive inddraget som natura 2000-område.
- Området vest for Borre Knob er også under forandring, idet der også her sker dannelse af rev og smalle langstrakte øer ud for kysten. I år var der på én af øerne begyndende plantevækst, og det medførte, at der blev etableret en ynglekoloni af havterne, samt at klyder og store præstekraver også gjorde yngleforsøg. Hvis udviklingen fortsætter, må det forventes, at forekomsten af ynglefugle på biotopen vil stige.
- Området vest for Borre Knob er allerede nu et fint rasteområde for vadefugle, som fouragerer i det lavvandede område mellem kysten og de nye øer. Hvis udviklingen fortsætter, så flere rev og øer opstår, må det forventes, at der vil opstå et endnu bedre rasteområde med flere arter i større antal vil raste og fouragere i området.

3. Naturstyrelsen vurderer og justerer på baggrund af udarbejdet strategi efter behov vildtreservatet Møllegrunden og Svanegrunden Vildtreservat, og Naturstyrelsen gennemfører undersøgelser med henblik på en afklaring af, om der er behov for indførelse af et nyt reservat på Hjarnø.

Dette lyder spændende. DN Horsens afventer resultatet af denne undersøgelse og håber på, at afklaringen afdækker et behov for et nyt reservat.

Kommentarer til de prioriterede indsatser:

På handleplanens side 14 findes følgende prioriterede indsatser.

1. Opfølgende og understøttende indsats på igangværende arealer med naturpleje, hvor der er behov for igangsætning af yderligere tiltag.
2. Opsøgende og faciliterende indsats overfor lodsejere med arealer med særlig sårbare naturtyper, som endnu ikke plejes.
3. Opsøgende og faciliterende indsats overfor lodsejere med arealer med plejekrævende naturtyper, som endnu ikke plejes.
4. Faciliterende indsats overfor lodsejere med særlig interesse i en gennemførende indsats.
5. Kortlægning af indsats til understøttelse af forbedring og fastholdelse af levestederne for klyde.
6. Bekæmpelse af invasive arter i sårbare naturområder
7. Ny habitatnatur
8. Indsats for forbedret hydrologi

DN Horsens finder det godt at der gøres en indsats for at bekæmpe invasive arter i sårbare naturområder og at punkt 7 ny habitatsnatur er med.

Det er et åbent indsatsprogram. Vi savner en mere konkret tidsplan for, hvornår inden 2021 de forskellige indsatser forventes gennemført. Vi håber, at det nås inden 2021.

Hedensted Kommune

Naturbeskyttelse
J.nr. SVANA-5669-00087
Ref. Erik Vinther
tlf. 91329506
Den 12. december 2016

Bemærkninger til forslag til Natura 2000-handleplan for område nr. 77 Uldum Kær, Tørring Kær og Ølholm Kær

Hedensted Kommune har sendt forslag til Natura 2000-handleplan for område nr. 77 Uldum Kær, Tørring Kær og Ølholm Kær i høring med høringsfrist den 15/12 2016.

I medfør af miljømålslovens § 46 e kan miljø- og fødevarerministeren til varetagelse af statslige interesser eller opfyldelse af internationale forpligtelser fremsætte indsigelse mod et forslag til handleplan inden udløbet af høringsfristen.

Miljø- og fødevarerministeren har delegeret indsigelseskompetencen til Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning.

Bemærkninger

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning gør ikke indsigelse mod forslaget til kommunal handleplan nr. 77, men har følgende bemærkninger:

Myndighedsfordeling mellem Naturstyrelsen og Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning fra 1. juli 2016 er ansvarlig myndighed for såvel de statslige Natura 2000-planer, de statslige Natura 2000-skovplaner som de statslige skovhandleplaner. Naturstyrelsen er ansvarlig for plejeplaner for Miljø- og Fødevarerministeriets arealer.

Opdatering af love og bekendtgørelser

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at en ny bekendtgørelse af miljømålsloven er blevet udstedt (lovbekendtgørelse nr. 1251 af 29/09/2016). Lovbekendtgørelsen erstatter lovbekendtgørelsen fra 2015.

Redegørelse for gennemførelse af seneste handleplan

Forslag til handleplan skal efter bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner, bekendtgørelse nr. 944 af 27/06/2016, § 2, stk. 4, indeholde en redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er realiseret.

Forslaget til handleplan indeholder en redegørelse for indsatsen. Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning skal imidlertid bemærke, at det er vanskeligt for styrelsen ud fra redegørelsen at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planens konkrete indsatser for den forudgående periode er realiseret.

Styrelsen skal derfor anmode om, at den endelige plan suppleres med en sammenfatning, f.eks. i form af en tabel, der gør det muligt umiddelbart at få et overblik over, i hvilket omfang de konkrete retningslinjer i indsatsprogrammet i den statslige Natura 2000-plan 2010-15 er realiseret.

Behov for indsatser

Styrelsen har noteret, at forslag til handleplan indeholder en indsats for at forbedre hydrologien på naturarealer. Styrelsen skal gøre opmærksom på, at den nuværende tilskudsordning til forbedring af hydrologi på naturarealer udløber med udgangen af 2017, dog har 2016 været sidste år, der kunne søges til forprojekter. Der er således ikke mulighed for finansiering gennem Landdistriktsprogrammet for 2018 - 2020 af nye projekter til forbedring af hydrologi.

Styrelsen har ligeledes noteret, at forslag til handleplan indeholder en indsats til forbedret natursammenhæng. Styrelsen skal gøre opmærksom på, at denne indsats ikke indgår i Natura 2000-planens konkrete indsatser, og at tilskud fra Landdistriktsprogrammet til at skabe forbedret naturmæssig sammenhæng udelukkende kan tildeles i områder, hvor en sådan indsats fremgår af i de områdespecifikke retningslinjer.

Strategisk miljøvurdering

SVANA skal for god ordens skyld henlede opmærksomheden på afsnit 6 om Strategisk Miljøvurdering i styrelsens vejledning om de kommunale handleplaner <http://svana.dk/media/192801/vejledning-om-de-kommunale-handleplaner-til-opfoelgning-af-natura-2000-planerne-2016-21.pdf>

Vejledningen forudsætter, at kommunale handleplaner som udgangspunkt er omfattet af begrebet plan/program, som anvendes i lov om miljøvurdering af planer og programmer. Det medfører, at kommunen skal tage stilling til, om det konkrete udkast til kommunal handleplan skal undergå en miljøvurdering, eller om handleplanen kan screenes ud.

Kommunens screeningsafgørelse skal udmøntes i en konkret afgørelse, jf. lov om miljøvurdering af planer og programmer § 4, stk.4, hvor kommunen redegør for væsentligheden af indvirkningerne af det konkrete forslag til handleplan. Afgørelsen kan enten kræve en mere dybtgående analyse i en miljøvurdering i form af en miljørapport, hvor indvirkningen anses for væsentlig, eller den kan nå frem til, at indvirkningen ikke er væsentlig (screenes ud).

Screeningsafgørelsen skal offentliggøres snarest muligt og inden vedtagelsen af handleplanen. Afgørelsen kan påklages efter *miljømålslovens* regler om klage over den kommunale handleplan, jf. miljøvurderingslovens § 16, stk. 1.

Tilsidesættes disse regler, må det - i tilfælde af en klage – forventes, at Natur- og Miljøklagenævnet som udgangspunkt vil erklære handleplanen for ugyldig, jf. EU-Domstolens praksis. Står flere kommuner bag handleplanen, skal alle involverede

kommuner træffe en konkret afgørelse, som offentliggøres med klagevejledning på kommunernes hjemmesider.

Kommunen er velkommen til at kontakte Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål.

Med venlig hilsen

Jess Jørgensen

Kontorchef

Styrelsen for Vand og Naturforvaltning, Midtjylland

Tlf. 25420091

email: jessj@svana.dk

Horsens Kommune
Odder Kommune
Hedensted Kommune

Naturbeskyttelse
J.nr. SVANA-5669-00065
Ref. Erik Vinther
tlf. 91329506
Den 12. december 2016

Bemærkninger til forslag til Natura 2000-handleplan for område nr. 56 Horsens Fjord, havet øst for og Endelave

Horsens -, Odder - og Hedensted Kommune har sendt forslag til Natura 2000-handleplan for område nr. 56 Horsens Fjord, havet øst for og Endelave i høring med høringsfrist den 15/12 2016.

I medfør af miljømålslovens § 46 e kan miljø- og fødevarerministeren til varetagelse af statslige interesser eller opfyldelse af internationale forpligtelser fremsætte indsigelse mod et forslag til handleplan inden udløbet af høringsfristen.

Miljø- og fødevarerministeren har delegeret indsigelseskompetencen til Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning.

Bemærkninger

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning gør ikke indsigelse mod forslaget til kommunal handleplan nr.56, men har følgende bemærkninger:

Myndighedsfordeling mellem Naturstyrelsen og Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning fra 1. juli 2016 er ansvarlig myndighed for såvel de statslige Natura 2000-planer, de statslige Natura 2000-skovplaner som de statslige skovhandleplaner. Naturstyrelsen er ansvarlig for plejeplaner for Miljø- og Fødevarerministeriets arealer.

Opdatering af love og bekendtgørelser

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at en ny bekendtgørelse af miljømålsloven er blevet udstedt (lovbekendtgørelse nr. 1251 af 29/09/2016). Lovbekendtgørelsen erstatter lovbekendtgørelsen fra 2015.

Redegørelse for gennemførelse af seneste handleplan

Forslag til handleplan skal efter bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner, bekendtgørelse nr. 944 af 27/06/2016, § 2, stk. 4, indeholde en redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er realiseret.

Forslaget til handleplan indeholder en redegørelse for indsatsen. Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning skal imidlertid bemærke, at det er vanskeligt for styrelsen ud fra redegørelsen at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planens konkrete indsatser for den forudgående periode er realiseret.

Styrelsen skal derfor anmode om, at den endelige plan suppleres med en sammenfatning, f.eks. i form af en tabel, der gør det muligt umiddelbart at få et overblik over, i hvilket omfang de konkrete retningslinjer i indsatsprogrammet i den statslige Natura 2000-plan 2010-15 er realiseret.

Behov for indsatser

Styrelsen har noteret, at forslag til handleplan indeholder en indsats for at forbedre hydrologien på naturarealer. Styrelsen skal gøre opmærksom på, at den nuværende tilskudsordning til forbedring af hydrologi på naturarealer udløber med udgangen af 2017, dog har 2016 været sidste år, der kunne søges til forprojekter. Der er således ikke mulighed for finansiering gennem Landdistriktsprogrammet for 2018 - 2020 af nye projekter til forbedring af hydrologi.

Strategisk miljøvurdering

SVANA skal for god ordens skyld henlede opmærksomheden på afsnit 6 om Strategisk Miljøvurdering i styrelsens vejledning om de kommunale handleplaner <http://svana.dk/media/192801/vejledning-om-de-kommunale-handleplaner-til-opfoelgning-af-natura-2000-planerne-2016-21.pdf>

Vejledningen forudsætter, at kommunale handleplaner som udgangspunkt er omfattet af begrebet plan/program, som anvendes i lov om miljøvurdering af planer og programmer. Det medfører, at kommunen skal tage stilling til, om det konkrete udkast til kommunal handleplan skal undergå en miljøvurdering, eller om handleplanen kan screenes ud.

Kommunens screeningsafgørelse skal udmøntes i en konkret afgørelse, jf. lov om miljøvurdering af planer og programmer § 4, stk.4, hvor kommunen redegør for væsentligheden af indvirkningerne af det konkrete forslag til handleplan. Afgørelsen kan enten kræve en mere dybtgående analyse i en miljøvurdering i form af en miljørapport, hvor indvirkningen anses for væsentlig, eller den kan nå frem til, at indvirkningen ikke er væsentlig (screenes ud).

Screeningsafgørelsen skal offentliggøres snarest muligt og inden vedtagelsen af handleplanen. Afgørelsen kan påklages efter *miljømålslovens* regler om klage over den kommunale handleplan, jf. miljøvurderingslovens § 16, stk. 1.

Tilsidesættes disse regler, må det - i tilfælde af en klage – forventes, at Natur- og Miljøklagenævnet som udgangspunkt vil erklære handleplanen for ugyldig, jf. EU-Domstolens praksis. Står flere kommuner bag handleplanen, skal alle involverede kommuner træffe en konkret afgørelse, som offentliggøres med klagevejledning på kommunernes hjemmesider.

Kommunen er velkommen til at kontakte Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål.

Med venlig hilsen

Jess Jørgensen

Jess Jørgensen

Kontorchef

Styrelsen for Vand og Naturforvaltning, Midtjylland

Tlf. 25420091

email: jessj@svana.dk

Hedensted Kommune
Natur og Miljø
Tjørnevej 6
7171 Uldum

Vejle Kommune
Teknik og Miljø, Natur og Friluftsliv
Kirketorvet 22
7100 Vejle

Trekantsområdet
J.nr. NST-41519-00214
Ref. ANAAG
Den 12. december 2016

Sendt til e-mails:

naturogmiljo@hedensted.dk og naturogfriluftsliv@vejle.dk

Høringssvar til Natura 2000 handleplanen for området N78 Skove langs nordsiden af Vejle Fjord

Naturstyrelsen har med interesse læst Hedensted og Vejle kommuners handleplan for Natura 2000-området Skove langs nordsiden af Vejle Fjord, hvor styrelsen selv har udarbejdet en Natura 2000-plejeplan for området.

Naturstyrelsen Trekantsområdet er opmærksomme på, at Hedensted og Vejle kommuner endnu ikke har modtaget et resumé af styrelsens plejeplan for området, da denne stadig er i høring. Et resumé vil foreligge kommunerne senest den 20. januar 2017, hvor den endelige plejeplan også offentligøres.

Derfor fremgår Naturstyrelsens tiltag selvfølgelig ikke af kommunernes handleplan på nuværende tidspunkt. Naturstyrelsen lægger vægt på, at den endelige handleplan vil blive suppleret med oplysninger omkring styrelsens gennemførte indsatser for første planperiode samt hvilke indsatser, der er planlagt for kommende planperiode (2016-2021).

Naturstyrelsen erkender, at det kan være svært at omsætte data fra plejeplanerne til tabeller i handleplanerne. Styrelsen indgår derfor gerne i en dialog om at "oversætte" data på den rette måde.

Efter opdelingen af Naturstyrelsen i Styrelsen for Vand og Naturforvaltning og Naturstyrelsen, er der opstået en del forvirring omkring hvilken styrelse der varetager hvilke opgaver. Derfor kommer her et par præciseringer desangående. Det er Styrelsen for Vand og Naturforvaltning (SVANA) der har udarbejdet Natura-2000 planerne, og planerne kan derfor forefindes på deres hjemmeside: <http://svana.dk/natur/natura-2000/natura-2000-planer/>.

Ligeledes er SVANA myndighed angående skovhandleplanerne. SVANA er også ansvarlig for udførslen på ikke-statslige, fredskovspligtige arealer, mens Naturstyrelsen er ansvarlig for udførslen på de statslige arealer. Således er det kommunerne, Naturstyrelsen og SVANA der er ansvarlige for at gennemføre skovhandleplanerne inden udgangen af år 2021.

Med venlig hilsen

Anne Aagaard Lauridsen
Naturstyrelsen Trekantsområdet
+45 20 69 76 22
anaag@nst.dk

Hedensted Kommune
Odder Kommune
Horsens Kommune
Mail: mail@hedensted.dk, odder.kommune@odder.dk
horsens.kommune@horsens.dk

Søhøjlandet
J.nr. NST-219-00073
Ref. metlk
Den 13. december 2016

Bemærkninger til Hedensted, Odder og Horsens kommuners Handleplan 2016-2021 for Natura 2000-område 56 Horsens Fjord, havet øst for og Endelave

Naturstyrelsen har med interesse læst Hedensted, Odder og Horsens kommuners handleplan for Natura 2000-område 56 Horsens Fjord, havet øst for og Endelave, hvor Naturstyrelsen har udarbejdet en Natura 2000-plejeplan for de statsejede, lysåbne arealer i området. Naturstyrelsen har som lodsejer, nabo og samarbejdspartner, nedenstående bemærkninger til handleplanen.

Umiddelbart fremgår det ikke af handleplanen, hvilken indsats Naturstyrelsen har udført i perioden 2009-2015, ligesom der ikke er angivet en fordeling af indsatsen i den kommende periode (2016-2021) mellem kommunale myndigheder og Miljø- og Fødevarerministeriet, Naturstyrelsen.

Til orientering har Naturstyrelsen i første planperiode gennemført følgende indsatser, som fremgår af plejeplanen:

- Afgræsning af ca. 1 ha strandeng
- Indsats for havterne

Yderligere har Naturstyrelsen planlagt følgende indsatser for planperioden 2016-2021, som fremgår af plejeplanen:

- Løbende pleje med græsning
- Renovering af hegn på strandensarealet
- Specifikke artsplejetiltag for havterne, dværgterne og klyde

Naturstyrelsen lægger vægt på, at den endelige handleplan vil blive suppleret med disse oplysninger, så Naturstyrelsens gennemførte tiltag og planlagte, fremtidige tiltag fremgår af handleplanen.

Naturstyrelsen erkender, at det kan være svært at omsætte data fra plejeplanerne til tabeller i handleplanerne. Styrelsen indgår derfor gerne i en dialog om at "oversætte" data på den rette måde.

Endvidere er Naturstyrelsen opmærksom på, at de tre kommuner ikke har modtaget et resume af styrelsens plejeplan. Plejeplanen stadig er i høring, og kommunen vil modtage det endelige resume senest den 20. januar 2017, hvor også den endelige plejeplan offentliggøres.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Mette Klenum', written in a cursive style.

Mette Lynegaard Klenum
Skov- og Landskabsingeniør

72 54 36 87
metlk@nst.dk

Hedensted Kommune
Horsens Kommune

Naturbeskyttelse
J.nr. SVANA-5669-00227
Ref. Peter Leth
Tlf. 25472990
Den 12. december 2016

Bemærkning til forslag til Natura 2000-handleplan for område nr. 236 Bygholm Ådal

Hedensted Kommune og Horsens Kommune har sendt forslag til Natura 2000-handleplan for område nr. 236 *Bygholm Ådal* i høring med høringsfrist den 15/12-2016.

Planforslaget er udarbejdet i et samarbejde mellem de 2 kommuner inden for hvert deres myndighedsområde.

I medfør af miljømålslovens § 46 e kan miljø- og fødevarerministeren til varetagelse af statslige interesser eller opfyldelse af internationale forpligtelser fremsætte indsigelse mod et forslag til handleplan inden udløbet af høringsfristen.

Miljø- og fødevarerministeren har delegeret indsigelseskompetencen til Styrelsen for Vand-og Naturforvaltning.

Bemærkninger

Styrelsen for Vand-og Naturforvaltning gør ikke indsigelse mod forslaget til kommunal handleplan nr. 236, men har følgende bemærkninger:

Myndighedsfordeling mellem Naturstyrelsen og Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning fra 1. juli 2016 er ansvarlig myndighed for såvel de statslige Natura 2000-planer, de statslige Natura 2000-skovplaner som de statslige skovhandleplaner. Naturstyrelsen er ansvarlig for plejeplaner for Miljø- og Fødevarerministeriets arealer.

Opdatering af love og bekendtgørelser

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at en ny bekendtgørelse af miljømålsloven er blevet udstedt (lovbekendtgørelse nr. 1251 af 29/09/2016). Lovbekendtgørelsen erstatter lovbekendtgørelsen fra 2015. Handleplanbekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016 er fortsat gældende.

Lovbekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer nr. 1533 af 10. december 2015 er ophævet og erstattet af lov nr. 425 af 18. maj 2016

om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Særligt om SMV (Strategisk Miljøvurdering)

SVANA skal for god ordens skyld henlede opmærksomheden på afsnit 6 om Strategisk Miljøvurdering i styrelsens vejledning om de kommunale handleplaner <http://svana.dk/media/192801/vejledning-om-de-kommunale-handleplaner-til-opfoelgning-af-natura-2000-planerne-2016-21.pdf>

Vejledningen forudsætter, at kommunale handleplaner som udgangspunkt er omfattet af begrebet plan/program, som anvendes i lov om miljøvurdering af planer og programmer. Det medfører, at kommunen skal tage stilling til, om det konkrete udkast til kommunal handleplan skal undergå en miljøvurdering, eller om handleplanen kan screenes ud.

Kommunens screeningsafgørelse skal udmøntes i en konkret afgørelse, jf. lov om miljøvurdering af planer og programmer § 4, stk.4, hvor kommunen redegør for væsentligheden af indvirkningerne af det konkrete forslag til handleplan. Afgørelsen kan enten kræve en mere dybtgående analyse i en miljøvurdering i form af en miljørapport, hvor indvirkningen anses for væsentlig, eller den kan nå frem til, at indvirkningen ikke er væsentlig (screenes ud).

Screeningsafgørelsen skal offentliggøres snarest muligt og inden vedtagelsen af handleplanen. Afgørelsen kan påklages efter *miljømålslovens* regler om klage over den kommunale handleplan, jf. miljøvurderingslovens § 16, stk. 1.

Tilsidesættes disse regler, må det - i tilfælde af en klage – forventes, at Natur- og Miljøklagenævnet som udgangspunkt vil erklære handleplanen for ugyldig, jf. EU-Domstolens praksis. Står flere kommuner bag handleplanen, skal alle involverede kommuner træffe en konkret afgørelse, som offentliggøres med klagevejledning på kommunernes hjemmesider.

Kommunerne er velkommen til at kontakte Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål.

Med venlig hilsen

Jess Jørgensen

Kontorchef

Styrelsen for Vand og Naturforvaltning, Midtjylland

Tlf. 25420091

email: jessi@svana.dk

Vejle Kommune
Hedensted Kommune
Ikast-Brande Kommune

Naturbeskyttelse
J.nr. SVANA-5669-00086
Ref. Peter Leth
Tlf. 25472990
Den 12. december 2016

Bemærkning til forslag til Natura 2000-handleplan for område nr. 76 Store Vandskel, Rørbæk Sø, Tinnet Krat og Holtum Ådal øvre del

Vejle Kommune, Hedensted Kommune og Ikast-Brande Kommune har sendt forslag til Natura 2000-handleplan for område nr. 76 *Store Vandskel, Rørbæk Sø, Tinnet Krat og Holtum Ådal øvre del* i høring med høringsfrist den 15/12-2016.

Planforslaget er udarbejdet i et samarbejde mellem de 3 kommuner inden for hvert deres myndighedsområde.

I medfør af miljømålslovens § 46 e kan miljø- og fødevareministeren til varetagelse af statslige interesser eller opfyldelse af internationale forpligtelser fremsætte indsigelse mod et forslag til handleplan inden udløbet af høringsfristen.

Miljø- og fødevareministeren har delegeret indsigelseskompetencen til Styrelsen for Vand-og Naturforvaltning.

Bemærkninger

Styrelsen for Vand-og Naturforvaltning gør ikke indsigelse mod forslaget til kommunal handleplan nr. 76, men har følgende bemærkninger:

Myndighedsfordeling mellem Naturstyrelsen og Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning fra 1. juli 2016 er ansvarlig myndighed for såvel de statslige Natura 2000-planer, de statslige Natura 2000-skovplaner som de statslige skovhandleplaner. Naturstyrelsen er ansvarlig for plejeplaner for Miljø- og Fødevareministeriets arealer.

Opdatering af love og bekendtgørelser

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at en ny bekendtgørelse af miljømålsloven er blevet udstedt (lovbekendtgørelse nr. 1251 af 29/09/2016). Lovbekendtgørelsen erstatter lovbekendtgørelsen fra 2015. Handleplanbekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016 er fortsat gældende.

Lovbekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer nr. 1533 af 10. december 2015 er ophævet og erstattet af lov nr. 425 af 18. maj 2016 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Indsatsfordeling mellem kommuner og statslige lodsejere

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning skal bemærke, at miljømålslovens § 46 a indeholder krav om, at den kommunale handleplan indeholder en oversigt over fordeling af indsatsen mellem kommunale myndigheder, Miljø- og Fødevareministeriet og offentlige lodsejere. Oversigten skal sikre gennemskuelighed i tilfælde, hvor der er flere aktører, således at det kan vurderes, hvordan Natura 2000-planens indsatsprogram samlet set planlægges realiseret.

Styrelsen kan konstatere, at forslag til handleplan er mangelfuldt, idet Naturstyrelsens indsats mangler i oversigten over fordelingen af indsatsen mellem myndigheder og offentlige lodsejere i handleplanens afsnit ”Indsatser fordelt på aktør”. SVANA går ud fra, at de offentlige ejeres indsats vil fremgå af oversigten i den endelige handleplan.

Særligt om SMV (Strategisk Miljøvurdering)

SVANA skal for god ordens skyld henlede opmærksomheden på afsnit 6 om Strategisk Miljøvurdering i styrelsens vejledning om de kommunale handleplaner <http://svana.dk/media/192801/vejledning-om-de-kommunale-handleplaner-til-opfoelgning-af-natura-2000-planerne-2016-21.pdf>

Vejledningen forudsætter, at kommunale handleplaner som udgangspunkt er omfattet af begrebet plan/program, som anvendes i lov om miljøvurdering af planer og programmer. Det medfører, at kommunen skal tage stilling til, om det konkrete udkast til kommunal handleplan skal undergå en miljøvurdering, eller om handleplanen kan screenes ud.

Kommunens screeningsafgørelse skal udmøntes i en konkret afgørelse, jf. lov om miljøvurdering af planer og programmer § 4, stk.4, hvor kommunen redegør for væsentligheden af indvirkningerne af det konkrete forslag til handleplan. Afgørelsen kan enten kræve en mere dybtgående analyse i en miljøvurdering i form af en miljørapport, hvor indvirkningen anses for væsentlig, eller den kan nå frem til, at indvirkningen ikke er væsentlig (screenes ud).

Screeningsafgørelsen skal offentliggøres snarest muligt og inden vedtagelsen af handleplanen. Afgørelsen kan påklages efter *miljømålslovens* regler om klage over den kommunale handleplan, jf. miljøvurderingslovens § 16, stk. 1.

Tilsidesættes disse regler, må det - i tilfælde af en klage – forventes, at Natur- og Miljøklagenævnet som udgangspunkt vil erklære handleplanen for ugyldig, jf. EU-Domstolens praksis. Står flere kommuner bag

handleplanen, skal alle involverede kommuner træffe en konkret afgørelse, som offentliggøres med klagevejledning på kommunernes hjemmesider.

Kommunerne er velkommen til at kontakte Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål.

Med venlig hilsen

Jess Jørgensen

Kontorchef

Styrelsen for Vand og Naturforvaltning, Midtjylland

Tlf. 25420091

email: jessj@svana.dk